N°. 5.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 15 JANUARIJ.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Noordbrabant*, maakt, ingevolge de tweede zinsnede van Art. 10 van het Reglement van Orde voor de Provinciale Staten in *Noordbrabant* bekend, dat krachtens eene door zijne Majestiet, naar aanleiding van Art. 66 der provinciale wet, verleende magtiging, op Dingsdag den 27sten Januarij 1857, eene buitengewone vergadering der Provinciale Staten zal gehouden worden, welke zal aanvangen des voormiddags ten elf ure.

De Commissaris des Konings voornoemd,
P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 12den Januarij.

Zaturdag jl. is het lijk van den Aartsbisschop van Parijs plegtig ter aarde besteld. De abt *Verger*, die den praelaat vermoord heeft, zal in de tweede helft dezer maand voor het hof van assisen te regt staan. Het schijnt dat er van de zijde der geestelijkheid pogingen gedaan zijn, om te beletten dat de bijzonderheden dezer jammerlijke regtszaak nog meer ruchtbaarheid bekomen; maar dat deze pogingen mislukt zijn; althans is tot nog toe niet gebleken, dat dit regtsgeding anders dan naar de gewone regelen behandeld zal worden.

De ter aardebestelling van het lijk des Aartsbisschops heeft met groote plegtigheid plaats gehad. De stoet was zamengesteld als volgt: «De muziek met rouw bekleed en een eskadron van de garde te paard, voorafgegaan door den plaats-kommandant, den generaal *Soumain* benevens zijne adjudanten; de muziek en een bataillon der gendarmerie: de muziek en een bataillon van het 7de regiment van linie; zes rouwrijtuigen ieder met twee paarden bespannen, waarin de dienstdoende geestelijken; het kruis, de staf, de mijter en de verdere aartsbisschoppelijke insigniën, gedragen door priesters; de lijkwagen bespannen met zes paarden met rouw en zilver omkleed; 7 à 800 belangstellende vrienden en bekenden van den overledene; het gesloten rijtuig van den Aartsbisschop; een rijtuig van den Keizer waarin de twee eerste kamerheeren van Z. M.; een rijtuig van den prins *Jerôme*, met eenige officieren van zijn huis; twintig rouwrijtuigen; het 11de en 26ste regiment van linie en een eskadron kavallerie. Ontzettend was de toevloed der menigte; met eerbied ontblootten allen zich het hoofd, terwijl zich velen bij het passeren van het lijk op de knieën wierpen."

— *Feruck*-khan, de Perzische gezant, moet de overbrenger zijn van rijke geschenken voor den Keizer der Franschen en de leden zijner familie. Voor den Keizer zijn bestemd het in diamanten vervat portret van den Shah en vier fraaije paarden; de Keizerin zal een rijk halssieraad van paarlen ontvangen, en de Keizerlijke Prins een sedert geruimen tijd als eene soort van Muzelmansche reliek bewaarde sabel.

— Een der dagbladen deelt een uitvoerigen brief mede, die door een zeer hoog geplaatst Russisch Staatsman zou geschreven zijn en onder anderen veel licht over de tegenwoordige betrekkingen tusschen Rusland en Frankrijk verspreidt, terwijl daaruit zelfs vrij duidelijk blijkt dat het sluiten van een verbond tusschen die beide Rijken zeer nabij op handen schijnt te zijn. De eerste zinsnede van dien brief luidt dus: »De weerhaan is hier beslissend naar den kant van Frankrijk gedraaid. Sedert het gezantschap van den heer *de Morny* en diens verlengd verblijf onder ons, wordt in de betrekkingen tusschen de beide Hoven eene innigheid opgemerkt, die de dagen der zamenkomst te Erfurt (tusschen *Napoleon I* en *Alexander I*) herinnert. Om zich hiervan te overtuigen behoeft men slechts de vleijende uitdrukkingen dergenen die den Czaar omringen aan te hooren en de bewijzen der hooge achting op te merken welke die Souverein bij iedere gelegenheid voor het karakter van keizer *Napoleon* aan den dag legt. Dit alleen zou voldoende zijn, maar er bestaan nog andere veel onwederlegbaarder bewijzen, welke ik u ter geschikter tijd en plaats zal mededeelen. Deze innige toenadering heeft overigens niets onnatuurlijks voor diegenen die zich naauwkeurig rekenschap van den bijzonderen toestand der beide Rijken geven en de overeenkomst willen opmerken die tusschen hen bestaat."

— Per telegraaf moet berigt ontvangen zijn dat de graaf *de Morny* te Petersburg in het huwelijk is getreden met de dochter van prinses *Troubetskoi*, eene 19jarige Russische schoone, welke bestemd was staatsdame der Keizerin van Rusland te worden.

— De telegraaf meldt uit Bern, dat aldaar groote vreugde heerschte ten gevolge van de in omloop zijnde geruchten aangaande den gunstigen uitslag der pogingen om het geschil met Pruissen te vereffenen. Volgens die geruchten zouden de Zwitsersche gevolmagtigden te Parijs met het Fransche kabinet omtrent de volgende grondslagen eener schikking overeengekomen zijn: Zwitserland laat de gevangenen vrij; alle beschuldigden verlaten het Zwitsersche grondgebied tot op het sluiten der definitive overeenkomst; Pruissen staakt terstond alle militaire demonstratiën, opdat de Bondsvergadering zelfs niet den schijn hebbe van onder den drang van deze demonstratiën te beraadslagen. De berigten voegen er bij, dat de Bondsraad deze voorstellen, waarmede ook Engeland zich zoude vereenigd hebben, aannemelijk keurde en de Bondsvergadering tegen den 14den dezer bijeengeroepen had om ze in overweging te nemen.

Het *Journal des Débats* behelst een brief uit Bern, die, na bevestigd te hebben wat ten opzigte van den tegenwoordigen stand der onderhandelingen over de zaak van Neufchatel bereids is medegedeeld, het volgende inhoudt: »Naardien de regeling van het staatkundig geschil eene wijziging van den door het Weener Congres vastgestelden regel in zich sluit, eenerzijds wat de bestaande betrekkingen tusschen den Koning van Pruissen en het Prinsdom Neufchatel en anderzijds wat die tusschen dat Prinsdom en het Zwitsersch Bondgenootschap aangaat, zal daartoe door de groote Europesche Mogendheden in eene bijzondere Conferentie worden overgegaan, in welke Zwitserland vertegenwoordigd zijn zal. Die Conferentie zal eerlang, waarschijnlijk te Londen of te Parijs, vergaderen en door de Vertegenwoordigers van Frankrijk, Oostenrijk, Engeland, Pruissen, Rusland en Zwitserland worden gevormd. De voorwaarden, in welke men den hoofdinhoud der achtereenvolgend door Zwitserland gedane voorstellen en het resultaat der door Oostenrijk aangewezen middelen terugvindt, zijn door den Koning van Pruissen aangenomen. Alleen de toetreding der Bondsvergadering ontbreekt daaraan nog en die toetreding is aan geen twijfel onderhevig. Het heeft den Koning van Pruissen eenige moeite gekost het voorbehoud aan te nemen, waarbij de Bondsregering gemagtigd wordt de te Neufchatel in hechtenis genomenen van het Zwitsersch grondgebied te verwijderen; nogtans heeft hij uit achting voor Frankrijk toegestemd, nadat het Kabinet der Tuilerien hem teregt had onder het oog gebragt, dat de tijdelijke verwijdering der aangeklaagden een bloote maatregel van door de voorzigtigheid bevolene openbare orde is."

— De Sardinische Kamer van Volksafgevaardigden heeft in hare zitting van den 8. dezer den heer *Cacorna* bij de eerste stemming, met 71 van de 119 stemmen, tot haren voorzitter gekozen. Uit deze keuze blijkt, dat de gematigd liberale partij, die het kabinet van den heer *Cavour* ondersteunt, nog de groote meerderheid der volksvertegenwoordiging uitmaakt.

— De baron *Bentivergu*, de aanlegger der laatste beweging in Sicilie, is den 29sten ll. in de omstreken van Palermo gefusilleerd; hij verzocht dat zulks ongeblindoekt zou plaats hebben, doch dit werd niet toegestaan. Alvorens te sterven verklaarde hij het eenig hoofd van het oproer te zijn en verzocht hij dat zijne aanhangers met goedertierenheid zouden worden behandeld.

— Brieven uit Napels van den 5den dezer behelzen bijzonderheden betrekkelijk het verlies van de *Carlo III*, een oorlogschip van de Napelsche vloot, hetwelk, gelijk reeds is gemeld, door de ontploffing van het aan boord zijnde buskruid vernield is. Het schip lag ter reede van Napels en zou met geschut en ammunitie naar Sicilie vertrekken. Bij het gouvernement en onder het publiek te Napels heerschte het vermoeden, dat deze ramp aan boosaardig opzet van revolutionnairen toe te schrijven was, en er worden sommige omstandigheden medegedeeld, welke dat vermoeden schijnen te bevestigen.

— Een half-officieel blad van Parijs, de *Moniteur de l'Armée*, deelt particuliere berigten uit Teheran van 27 November ll. mede. Daaruit blijkt dat de Perzische troepen, na Herat ingenomen te hebben, verder in Afghanistan voorwaarts drongen, zonder krachtigen tegenstand bij de bondgenooten der Engelschen te vinden, en dat het Perzische gouvernement intusschen nog niet officieel van de vijandige maatregelen der regering van Britsch Indie onderrigt was, maar zich hield als of het niet aan eene vredebreuk met Engeland geloofde.

— Een telegraphisch berigt uit Madrid van jl. Vrijdag verzekert, dat alle geschilpunten, die tusschen het Spaansche gouvernement en den Apostolischen Stoel van Rome nog aanhangig waren, beslecht zijn.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 10den Januarij.

De *Preuszische Correspondenz* van den 9den dezer zegt: «Sedert eenige dagen wordt door openbare dagbladen het berigt verspreid wegens eene

Fransch-Engelsche bemiddeling in de zaak van Neufchâtel. Dit berigt, ofschoon met schijnbare geloofwaardigheid en kennis der bijzonderheden medegedeeld en berhaald, is ten eenenmale uit de lucht gegrepen. De Pruissische Regering staat en volhardt uitsluitend op het standpunt der depeche van 28 December des vorigen jaars.

— Berigten uit Bern van 10 Januarij melden dat de Britsche gezant dien dag eene nota van zijne regering, waarbij deze verklaart tot de te Parijs vastgestelde voorloopige grondslagen eener schikking tusschen Zwitserland en den Koning van Pruissen toe te treden, aan den president van den Bondsraad overhandigd heeft.

— Te Hahn, nabij Dusseldorp, heeft de politie eene werkplaats van valsche munters ontdekt en, behalve twee persen, smeltkroezen enz., een groot aantal valsche geheele en gedeelten van daalders en andere geldstukken in beslag genomen. Sommige zoodanige stukken moeten vroeger bereids in omloop zijn gebragt.

— De Keizer van Oostenrijk zal niet naar Rome reizen, maar te Lorette eene bijeenkomst met den Paus houden, werwaarts hij zich zal begeven terstond na zijn uitstapje in Lombardije en na het bezoeken der Hoven van Florence, Modena en Parma. De Keizer en de Keizerin begaven zich van Venetie naar Milaan. Naar verzekerd wordt bevindt H. M. zich voor de derde maal in gezegende omstandigheden.

ENGELAND.

LONDEN, den 10den Januarij.

Men verhaalt dat in den laatstleden Vrijdag gehouden Ministerraad ernstig sprake geweest is van het ontslaan van sir *R. Peel* als lid van het Kabinet, ten gevolge van beleedigende uitdrukkingen, door hem in eene te Birmingham gehouden redevoering gebezigd. De Fransche Ambassadeur alhier, dus voegt men daarbij, zou zich over die zinsnede in genoemde redevoering beklaagd hebben in welke de graaf *de Morny* wordt voorgesteld als een man van verregaande stoutmoedigheid en die voor zijn belang van alles partij weet te trekken.

— Indien men oordeelen mag naar de taal der ministeriele dagbladen van Londen, is de afloop van de werkzaamheden der Parijsche conferentie volkomen naar den wensch van het Engelsche kabinet. Zoo zegt de *Globe*, dat Ruslands hoop om de bedoelingen van het Parijsche Congres te verijdelen en tweedragt tusschen de Westersche mogendheden te stichten door de besluiten der conferentie te leur gesteld is.

— Volgens den *Times* blijft het gerucht stand houden dat in Engeland valsche obligatien van openbare fondsen bestaan. Een der beurslieden heeft zich uit de voeten gemaakt, om een bevelschrift van den procureur tot in hechtenisneming te ontgaan, hetwelk op eene magtiging tot verkoop van 550 p. st. in geconsolideerden steunde. Men heeft de zekerheid verkregen dat hij een voorschot van 2000 p. st. van iemand ontvangen had, met wien hij de valsche certificaten van 400 actien in zekere maatschappij had verhandeld.

— In Engeland is namens het bestuur der Euphraat-spoorwegmaatschappij bekend gemaakt, dat het grootheerlijke besluit, waarbij aan hare onderneming concessie en waarborging verleend wordt, den 5den dezer in den Turkschen ministerraad is doorgegaan.

— De *Morning-Post* deelt de volgende depeche uit Trieste van den 8 dezer mede: »De tijdingen uit Konstantinopel van den 2 dezer melden, dat het Engelsche eskader last heeft bekomen zich gereed te houden om op het eerste bevel naar Engeland terug te keeren. De Shah heeft een eigenhandigen brief aan den Czaar geschreven, om hem zijn raad en zijne hulp te vragen. Het gerucht liep te Konstantinodel dat de Circassiers nabij Beyduk een Russisch korps van 10,000 man hadden verslagen."

— Terwijl verscheiden Engelsche dagbladen, gelijk de *Morning-Herald* en de *Daily-News*, den aanval op Canton ten sterkste blijven afkeuren, hecht de *Morning-Post*, het orgaan van een gedeelte der Regering, zijne onvoorwaardelijke goedkeuring aan het gedrag van den admiraal sir *Michel Seymoer*. Dat blad gaat zelfs zoo ver van in den weerstand der Chinezen, het gevolg te zien der aanmoedigingen van Russischen invloed.

Op denzelfden tijd dat de Engelschen met de Mandarijnen van Canton handgemeen waren, hadden op een ander punt in China, te Shanghai, nieuwe gevechten plaats tusschen het leger der oproerlingen en de troepen der Regering. Volgens brieven uit China zou die ontmoeting den 5 November hebben plaats gegrepen en ten gevolge hebben gehad de ontruiming van Shanghai door de Keizerlijke overheden en de definitieve bezetting dier stad door de oproerlingen, wat den volgenden dag zou zijn gevolgd door de vervallen verklaring der thans over China regerende dynastie van Mantchoue; het hoofd der opstandelingen zou zich tevens verklaard hebben voor den hersteller der dynastie van Ming en den directen opvolger van *Tchang-Fi*, den laatsten Keizer uit deze familie, welke in 1644 werd onttroond.

— In Engeland zijn zeer gunstige berigten uit de Kaapkolonie ontvangen, loopende tot 11 November ll. Er heerschte overal in de kolonie rust en vooruitgang, aan de grenzen was het gevaar eener vredebreuk met de inboorlingen geweken.

BELGIE.

BRUSSEL, den 13den Januarij.

In de dagbladen begint de strijd reeds. Zoo zegt de Brusselsche *Opservateur*, een orgaan van ultra-liberalen en vrijmetselaren:

» De openbare discussie over het ontwerp van wet op de liefdadige inrigtingen zal niet weder verdaagd worden. Het vraagstuk, hetwelk alzoo, na reeds jaren lang het publiek in spanning gehouden te hebben, eindelijk in ons parlement zal worden behandeld, is althans even gewigtig, als de vrijheid van het hooger onderwijs, waarover onlangs op ons parlementair spreekgestoelte eene zoo belangrijke discussie gevoerd is, terwijl gansch Europa aandachtig toeluisterde.

» Wij zullen getuigen zijn van den strijd tusschen de hedendaagsche instellingen en een van de jammerlijkste misbruiken der voormalige burgermaatschappij, tusschen de bevoorregte kloosterinrigting van vroegeren tijd en het beginsel van gelijkheid, hetwelk na eene eeuwenlange worsteling door de groote revolutie van 1789 en door de Belgische constitutie van 1831 bekrachtigd is.

»Ja, het is een grootsch; maar ook een angstwekkend schouwspel, hetwelk het constitutionnele Belgie eerlang aan Europa zal geven. Geen ander land is er, waar die strijd een voor de vrijheid van 's menschen geest zoo bedenkelijken uitslag kan hebben: want hier bestaat onbeperkte vrijheid van vereeniging in den ruimsten omvang, en daardoor juist zijn in ons land aan de herstelling der bevoorregte kloosters, der zedelijke ligchamen van godsdienstigen aard, zoo groote gevolgen verbonden.

— In Brussel is voor eenigen tijd de officiele broodzetting afgeschaft. Een aantal ingezetenen wendden zich weldra tot den gemeenteraad met verzoek om ze weder in te voeren, op grond dat de broodprijs thans door de bakkers te hooggehouden wierd, en dat alzoo de concurrentie onvermogend bleek te zijn om den prijs tot een behoorlijk peil te doen dalen. Hierop heeft de raad eene commissie uit zijn midden benoemd, om de zaak te onderzoeken; deze is door proefnemingen tot de overtuiging gekomen, dat de tegenwoordige broodprijzen te Brussel niet hooger waren dan de kosten der onderscheidene bestanddeelen en der fabricatie medebragten; en dien ten gevolge heeft de raad jl. Zaturdag met 25 tegen 2 stemmen besloten, de broodzetting niet te herstellen.

— Woensdag jl. is te Antwerpen eene openbare bijeenkomst, die door een Protestantschen zendelingprediker sedert eenigen tijd aldaar gehouden wordt, door grove wanordelijkheden gestoord. De politie betoonde meer waakzaamheid dan onlangs te Gent in gelijke omstandigheden; zij heeft de rumoermakers gevat.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 14den Januarij.

Ten vervolge op het Koninklijk besluit van den 4den December 1856, n°. 46, houdende benoeming tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, van de ridders dier orde en Zr. Ms. adjudanten in buitengewone dienst, jhr. F. V. A. ridder de Steurs, luitenant-generaal, kommandant van het leger in Nederlandsch Indie, en J. F. D. Bouricius, vice-admiraal, kommandant der zeemagt en inspecteur der marine in Nederlandsch Indie, heeft Zijne Majesteit, bij besluit van den 7den Januarij 1857, n°. 62, tot belooning dergenen, die zich bij de in de maanden Julij, Augustus en September 1856 plaats gehad hebbende expeditie naar de Lampongsche districten hebben onderscheiden, goedgevonden: 1°. te bevorderen van ridder der 4de tot ridder der 3de klasse van de Militaire Willems-orde, den kolonel der infanterie J. A. Waleson, kommandant der voormelde expeditie; 2°. te benoemen tot ridders der 4de klasse van de Militaire Willems-orde: den kapitein-adjudant bij den grooten staf A. W. P. Weitzel; den kapitein van den generalen staf F. W. B. jhr. Flugi van Aspermont; de kapiteins der infanterie J. H. R. Köhier en L. A. de Klerck; den 1sten luitenant-adjudant bij den grooten staf C. M. L. Speltie; den 1sten luitenant der infanterie K. F. Schultze; den 1sten luitenant der genie en sapeurs G. H. Schepers; den officier van gezondheid der 3de klasse bij de militaire geneeskundige dienst C. F. Diepenbroek; de 2de luitenants der infanterie W. J. G. van Swieten, C. J. M. de Wilde, J. L. B. Granpré Molière en J. H. C. Godin; de walbusschutters D. Wijtmans, F. J. H. van Blerk en M. van Dijk, en den flankeur P. Elsakkers; — allen van het wapen der infanterie; en

3°. eervol te doen vermelden bij afzonderlijke dagorders, zoo in Indie als in Nederland; de sergeanten walbusschutters A. P. Kunz en H. L. van der Veen, den sergeant K. J. Pauwels, den korporaal walbusschutter A. de Martijn en den horenblazer J. N. Simon, allen van het wapen der infanterie.

— Zijne Majesteit heeft, bij besluit van den 10den dezer, n°. 93, goedgevonden te benoemen: bij het 3de regiment infanterie, tot kapitein van de 3de klasse, den 1sten luitenant R. M. Verniers van der Loeff, van het 2de regiment van het wapen; bij het 4de regiment infanterie, tot 1sten luitenant, den 2den luitenant J. J. Roelants, van het korps. Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 9den dezer, n°. 49, goedgevonden, den 2den luitenant W. H. van de Pol, van het 5de regiment infanterie, in rang en ancienneteit over te plaatsen bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie.

— Aangaande de nieuwe regeling van het regtswezen, die door den heer *van der Brugghen* ontworpen en, na langen tijd bij den Raad van State in overweging geweest te zijn, thans aan de Tweede Kamer voorgedragen is, verneemt men nader, dat de Minister daarbij vooral ook bedacht geweest is op verbetering van den ondersten trap der regtspleging, waarop door een enkelen regter, over duizenderlei aangelegenheden van belang voor het dagelijksch leven der burgers, regt gesproken wordt. De Minister stelt een eigenaardig middel voor, om dat gedeelte der regtspleging op te beuren en te verbeteren; volgens zijne voordragt zullen de functien van den kantonregter uitgeoefend worden door een lid der arrondissements-regtbank, daartoe door de regtbank in raadkamer bij beurten en telkens voor twee jaren aan te wijzen; het Openbaar Ministerie bij het kantongeregt zou dan worden waargenomen door een substituut-officier van de

arrondissements-regtbank, daartoe door het hoofd van het parket aan te wijzen.

— Omtrent het nieuwe ontwerp van wet op het lager onderwijs verhaalt men, dat, volgens hetzelve, het Christelijk beginsel bij het onderwijs gehandhaafd en naar plaatselijke omstandigheden meer of minder met het godsdienstig onderwijs vereenzelvigd worden zal; dat de openbare onderwijzers en hulponderwijzers geheel van Rijkswege zullen worden bezoldigd; dat de gemeentebesturen voor de schoolgebouwen, woningen en schoolbehoeften zullen moeten zorgen; dat de scholen in klassen verdeeld en het onderwijs naar plaatselijke omstandigheden op landbouw, industrie en zeevaartkunde toegepast worden zal; dat het toezigt over de scholen zal worden opgedragen aan schoolopzieners, die geheel voor hunne betrekkingen moeten leven en geene andere ambten mogen bekleeden; en dat de kweekschool voor schoolonderwijzers behouden, verbeterd en uitgebreid worden zal.

Men verneemt, dat het ontwerp van wet nopens het lager onderwijs op het topografisch bureau is gedrukt, ten einde bij de behandeling van hetzelve in den Ministerraad en bij den Raad van State exemplaren te hebben. Zoo lang het nog niet in den Raad van State is overwogen, kan het nog niet aan de kamers toegezonden, veel min voor haar gedrukt worden.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 3den dezer, n°. 37, goedgevonden te benoemen tot militaire leden van de militieraden in de militiedistricten dezer provincie, voor de ligting van het jaar 1857: te *Breda*, den majoor *Luppus*, kommandant van het 4de bataillon van het 5de regement infanterie; te *'s Bosch* den majoor *Berghauser*, adjudant in het provinciaal kommandement van Noordbrabant.

— Bij Koninklijk besluit van den 2den Januarij 1857, n°. 79, is aan den gepensionneerden kapitein der artillerie van het Indisch leger A. W. van Haeften, verleend de titulaire rang van majoor, en aan den kapitein, plaatselijken kommandant der stad Batavia, J. S. Koster de titulaire rang van majoor.

— Bij Zijner Ms. besluit van 30 December jl., is onder anderen bepaald: 1°. dat er, even als in het vorige jaar, ook weder gedurende dezen winter, in de provincien Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noordholland en Zuidholland ter bevordering van de rust en veiligheid der ingezetenen, detachementen kavallerie, als hulp-maréchaussée, ter gezamentlijke sterkte van drie officieren, 13 wachtmeesters, 24 korporaals en 118 kavalleristen kunnen worden verstrekt, en dat de onderhavige maatregel zal rekenen aanvang te nemen met den 1sten Januarij 1857, dat de detachementen, waarover zal zijn beschikt, op den 1sten April daaraanvolgende bij de korpsen, waartoe zij respectivelijk behooren, moeten zijn ingerukt.

— Bij een dezer dagen door Z. M. genomen besluit is bepaald, dat het ledergoed voor het wapen der infanterie van het leger voortaan zal bestaan uit eene om het lijf gesloten koppel met koperen slot, waarop het nommer van het regiment, een granaat of hoorn is geplaatst; wordende de patroontasch door middel van een passant aan den koppel bevestigd; zijnde tevens in het model der trommen eenige verandering bevolen, zullende die voorwerpen voortaan korter wezen.

— Het *Staatsblad* N°. 169 behelst een besluit van den 31 December 1856, omtrent de uitvoering van art. 4 der wet van den 12 April 1850 (*Staatsblad* N°. 15), ten aanzien der brieven welke door middel der verroerbare postkantoren langs de spoorwegen verzonden worden.

Daarbij wordt bepaald dat het port der brieven, welke zonder tusschenkomst van een gewoon postkantoor langs de spoorwegen verzonden worden, berekend zal worden naar het tarief van het expeditiekantoor in betrekking tot de plaats waar de brieven op den spoorweg worden gebragt.

— Men verzekert dat prins en prinses *Hendrik* der Nederlanden spoedig het groothertogdom Luxemburg verlaten en naar de Nederlanden terugkeeren zullen.

— De gezondheid van H. M. de Koningin neemt langzamerhand in beterschap toe.

H. M. heeft eergisteren tegen den middag voor de eerste maal na hare ongesteldheid hare gewone wandelrid gedaan.

— De heeren *J. P. Schlosser* en *J. H. van Diest* hebben in de afgeloopen week aan de Koninklijke Academie te Delft voldoend examen afgelegd, om als amtenaren der mijnen in Ned. Indie te worden aangesteld.

— Uit Tilburg wordt gemeld dat in de maand Mei eerstkomende de baronnie van Boxtel en de heerlijkheid van Liempde, met hare kasteelen, 10 boerenhoeven, 7 molens enz., in publieke veiling zullen gebragt worden.

— Te Oosterhout ontstond den 7den brand in een schuurtje, staande op het gehucht den Hout. Spoedig deelden zich de vlammen aan eene naburige arbeiderswoning mede, welke met al het daarin aanwezige huisraad totaal in de asch is gelegd, even als de aangrenzende bouwmanswoning van *G. Gezant Leysen*, waaruit het vee en de meubelen zijn gered, doch 10,000 pond hooi, 60 mudden granen, spek enz. zijn daarin verbrand. Alleen de gebouwen zijn voor brandschade verzekerd. De schade is aanmerkelijk. De oorzaak van den brand onbekend.

— Men verneemt dat de heer *B. M. Perk*, te 's Hage, voornemens is in den omtrek dier stad eene Beijersche stoombierbrouwerij op te rigten, waartoe een kapitaal van ƒ 200,000 in aandeelen moet worden bijeengebragt.

— Den 18den dezer zal van Harderwijk vertrekken, om den 20sten daaraanvolgende te Nieuwediep over te gaan aan boord van het naar Oostindië bestemde schip *Walvisch*, een detachement suppletie-troepen, sterk 140 onderofficieren en manschappen, onder het kommando van den 2den luit. *H. E. L. Prins*, als medegeleiders de 2de luitenants *J. G. D. Oberschorfheide* en *F. W. Meijer*.

Den 26sten dezer zal van Harderwijk vertrekken, om den 28sten daaraanvolgende over te gaan aan boord van het schip *Nieuw Holland*, gezagvoerder *L. Tuk*, liggende in het Nieuwediep, bestemd naar de Oostindiën, een ander detachement, sterk 130 onderoffic. en manschappen, onder bevel van den van verlof naar Java terugkeerenden majoor der genie *L. F. Maurenbrecher*, medegeleiders de 2de luitenants *J. C. Fricke* en *T. J. B. J. Bergamin*, benevens den apotheker 3de klasse *A. G. Veltman*.

— Men schrijft uit Stroobosch, prov. Groningen, den 5den dezer: Een indrukwekkende gebeurtenis heeft hier in den afgeloopen nacht plaats gehad. De bewoners van de Groninger streek werden omstreeks 12 ure door een akelig geschrei en geroep gewekt, en begaven zich in den door wind en sneeuwjagt met vorst vergezelden nacht naar buiten, om te vernemen wat de oorzaak van dergelijk gejammer kon zijn. Met schrik aanschouwden zij eene vrouw met een kind van $1\frac{1}{2}$ jaar, de handen wringende en om hulp roepende, en een man als radeloos daarnevens. Deze man, een schipper, was des avonds te voren met een zwaren last turf daar blijven liggen. Door de groote afstrooming van het water geraakte zijn schip, dat te na aan den wal en wel mogelijk aan den grond was geraakt, op zij en liep vol water. De schipper en zijne vrouw maakten wel spoedig de touwen los, om het schip meer in het midden van het vaarwater te brengen, doch in plaats dat het schip van den wal dreef, kantelde het en begon nu spoedig te zinken. Een kind in de wieg in het vooronder kwam met de wieg boven drijven en werd door de moeder gered, doch twee andere kinderen, zijnde twee meisjes, een van 8 en een van 6 jaar, die onder de lading turf en achter in de kooi gerust lagen te slapen, konden niet meer gered worden en zijn alzoo jammerlijk omgekomen.

— Uit Visvliet in Groningen schrijft men, dat de postwagen, die dezer dagen des avonds omstreeks 7 ure aldaar had moeten aankomen, er eerst om elf ure kwam, door de sneeuw. De wagen was nabij Visvliet in de sneeuw vast geraakt en moest met behulp van arbeiders losgegraven worden. Terwijl men daarmede bezig was, had de volgende bijzonderheid plaats. De passagiers waren, om het fraaije schouwspel, dat de sneeuw aanbood, van naderbij te beschouwen, uit den wagen gestapt. Een heer had op zekeren afstand van den wagen een sneeuwberg beklommen en riep juist van zijn hoog standpunt de overige passagiers toe, om bij hem te komen, wijl het uitzigt daar overheerlijk was, toen hij eensklaps aan aller oog werd onttrokken. Alles snelde toe en niet zonder veel moeite gelukte het een aantal van 8 of 10 arbeiders hem uit de sneeuw, — denkelijk was hij boven eene sloot geraakt, — waarin hij was weggezonken, weder op te delven.

— Van de Britsche post-administratie is het berigt ontvangen, dat de verongelukte brievenmaal uit dit Rijk van 5 dezer, in zee op de hoogte van Folkestone, is opgevischt geworden, alsmede dat de inhoud bij de ontvangst te Londen op den 9den daaraanvolgende is bevonden in zijn geheel voorhanden en slechts weinig beschadigd te zijn.

— Men leest in de *Leidsche Courant*:

» Heden is het juist 50 jaren geleden, dat ook op Maandag, den 12den Januarij 1807, de uitbarsting van een met 37,000 pond buskruid beladen schip, liggende in het Rapenburg te Leiden, des namiddags kwartier over 4 ure, eensklaps eene der schoonste wijken dier stad deels deed instorten, deels vreeselijk teisterde, en bijna de gansche stad door, aan daken en vooral aan ramen groote schade toegebragt, en zelfs de hooge Gothische Pieters- en Hooglandsche kerken met de haar omgevende kerkhuisjes dermate beschadigde, dat aan de eerste ongeveer ƒ 60,000, aan de andere ongeveer ƒ 30,000 tot herstel worden besteed. Ongeveer 140 menschen werden daar in één oogenblik, in zoo kort bestek, een offer des doods. Veel grooter was het aantal gekwetsten en onbeschrijfelijk de verslagenheid door de gansche stad, waar bijna geen familie was die geen verlies aan bloedverwanten of vrienden, of bezittingen had te betreuren; vreeselijk vooral die eerste nacht, op het tooneel des jammers, waar op verscheidene plaatsen de vlammen, door het vuur der haardsteden ontstaan, zich door de bouwvallen een weg baanden en eerst des morgens werden bedwongen. Wij kunnen hier in geene meer uitvoerige beschrijving treden van dit hartverscheurend tafereel, waarvan de indruk door gansch Nederland, ja zelfs in den vreemde zich laat afmeten, als men het oog slaat op de som van ƒ 1,106,216 aan vrijwillige giften ingekomen, waartoe in Leiden zelfs nog ƒ 14,239 was bijgedragen. Koning *Lodewijk Napoleon* kwam denzelfden nacht te Leiden aan, en toonde op eene zijn hart vereerende wijze zijne zucht om alles aan te wenden, wat ter leniging der ramp in zijn vermogen scheen te zijn. Onmiddelijk schonk hij eene gift van ƒ 30,000 en de Koningin eene van ƒ 10,000, en huisvestte eenige van huis en have beroofde gezinnen uit den deftigen stand in zijn paleis het Huis in 't Bosch. De herbouwing der vernielde wijk was, even als meerdere ontwerpen des Konings, een denkbeeld dat meer van zijn goeden wil dan van bedaard overleg getuigde. Voor het best gekeurd ontwerp werd een prijs van ƒ 1000 uitgeloofd, welke prijs benevens ƒ 4382 voor diensten en verschotten gedurende een halfjaar aan eene herbouwing-commissie van 3 bouwkundige werd uitbetaald; doch waarvan alleen het plan om een gedenkteeken te stichten, voor hetwelk ƒ 10,000 beschikbaar gesteld was, in zoo ver tot stand kwam, dat de grondslag en eersten steen en toe werd gelegd, met een koperen plaat er bij van een toepasselijk opschrift voorzien, welke grondslag nog onder den grond schijnt over de Doelensteeg te vinden is; terwijl het zeer te betwijfelen valt, of men het nog naauwlijks tot den grond gevorderde werk de som van ƒ 10,000 zal erkennen, die er aan verspilt zijn, doch welke grondslag mogelijk nu zou kunnen dienen, om er eene eenvoudige gedenknaald op te plaatsen.

En wat is de geschiedenis van dit plein na die halve eeuw. Wat ziet men in plaats dier schoone rij huizen, die toen het Rapenburg versierden. Na de eerste opruiming bepaalde men zich, bij het zetten van eene dubbele rij boomen langs den buitenkant der beide pleinen, en werd de overzijde of het groote plein tot exercitieveld bestemd. Later werd het kleine plein meer beplant; doch de onregelmatig afgebrokkelde gebouwen aan de oostzijde herinnerden nog maar al te droevig aan de blokken huizen die vroeger deze pleinen bedekten. Van tijd tot tijd zijn daar in de laatste jaren gebouwen verrezen, die deze ongelijkvormige ledige hoeken sierlijk hebben aangevuld. In 1835 werd er aan den eenen kant eene schoone R. K. kerk met toren gebouwd; in 1850 aan de andere zijde een gebouw voor het Leydsche Departement der Maatschappij tot 't Nut van 't Algemeen, waarvan eene daartoe ingerigte bovenzaal de rijke boekerij van de Maatschappij der Ned. letterkunde bevat, terwijl een sierlijk societeits-gebouw en tuinmuur met koepel verder de ruimte tusschen de hoekgebouwen heeft aangevuld. Ook nog op een anderen ledigen hoek aan de overzijde, zagen we in de laatste jaren een R. K. Hofje voor oude vrouwen verrijzen, en den op de Koepoortsgragt nog overgebleven ledigen hoek door een gebouw voor eene boekdrukkerij innemen. En nadat het kleine Ruïneplein, later in het midden van geboomte ontbloot, tot een open plein was aangelegd, en met een muziektent voor den zomertijd prijkte, meende men dat het voortaan wel zoo blijven zou. Doch nu in het najaar zijn daar de grondslagen gelegd van het Academisch gebouw, dat, voor de ontleed-, schei- en natuurkunde bestemd, een waardig sieraad van dit plein zal worden, en eenigermate de door té grooten omvang en kostbaarheid onuitvoerlijke plannen van koning *Lodewijk* zal verwezenlijken, en met bovengenoemde gebouwen een opbeurend gedenkteeken zal zijn, hoe de vooruitgang des tijds van lieverlede de wonden heeft geheeld, die het springen van een kruidschip in een oogenblik de stad Leyden had geslagen.

De dagbladen verhalen de volgende zonderlinge gebeurtenis: «Een der vrouwelijke dienstboden van het kasteel Ledon nabij Bordeaux, woont in een afgelegen gebouwtje, dat tot het kasteel behoort. Op korten afstand van daar woont een boer. Deze wist dat de vrouw onlangs 800 fr. geërfd had; hij lokte haar daarop onder het een of ander voorwendsel bij zich aan huis en dreigde haar met den dood, indien zij hem dat geld niet gaf. Er bleef niets voor haar over dan toe te geven. Vergezeld door den boer begaf zij zich dus naar hare woning en gaf hem het geld. Naauwelijks was dit echter geschied, of de boer verklaarde, haar dat hij haar niet in leven kon laten, vermits zij hem gewis den volgenden dag zoude aanklagen. Hij liet haar de keus van den dood dien zij zou ondergaan. De arme vrouw, ziende dat bidden noch kermen baatte, koos tusschen mes en strop, het laatste. De ellendeling maakte zich daarop van haar meester, bond haar de handen op den rug en bond haar voorloopig op die wijs aan het ledikant. Alsnu nam hij een stevig touw, maakte aan het beneden-einde een strop en klom op een stoel om het boveneinde aan de balk der zoldering te bevestigen. Op het oogenblik dat die arbeid voltooid was, zag de vrouw, niettegenstaande den doodsangst, waarin zij verkeerde, dat de boer zijn regterarm in den strop gestoken had, om te beproeven of de geheele toestel wel sterk genoeg was. Met de snelheid der gedachte trapte zij daarop den stoel, die in haar bereik stond, weg; de boer viel, maar bleef na eenig slingeren, met zijn arm in den strop hangen. Weldra perste de pijn hem wilde kreeten af; de vrouw van hare zijde schreeuwde niet minder hard om hulp; maar de plaats was te afgelegen en niemand daagde ter verlossing op. Eerst den volgenden morgen hoorde men het hulpgeroep en snelde men toe. De vrouw werd verlost en de boer die meer dood dan levend was, ten gevolge der doorgestane marteling, werd gevankelijk naar Bordeaux gevoerd.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 12 Januarij.

GRANEN zonder handel.

KOOLZAAD op levering 1 P. vl. lager; op 9 v. Olie te leveren in April $88^{1}/_{2}$ P. vl.; in Sept. en Oct. 78 P. vl.

LIJNZAAD een doen; 110 ℔ Petersb. *f* 330.

RAAPOLIE dadelijk en op levering flaauwer; op 6/w *f* $53^{1}/_{2}$; vlieg. *f* 52; 1 Mei *f* $49^{1}/_{2}$; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* $46^{1}/_{2}$ à *f* 46.

LIJNOLIE dadelijk onveranderd, op levering flaauwer; op 6/w. *f* $40^{3}/_{4}$; vlieg. *f* $39^{1}/_{2}$; 1 Maart en April *f* 40 à *f* $39^{1}/_{2}$; 1 Mei *f* 40 à *f* $39^{3}/_{4}$; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* $41^{1}/_{2}$ à *f* 41.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* $48^{1}/_{2}$, vlieg. *f* 47.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks *f* 83 à *f* 87.

LIJNKOEKEN, per 104 stuks *f* 9 à *f* $14^{1}/_{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 13 JANUARIJ 1857.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	0,00	tot *f*	11,50.
Het dito dito Rogge Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	0,00	» »	7,00.
Het dito dito Boekweit Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» »	0,00	» »	7,50.
Een dito pond Boter	» »	0,86	» »	0,88.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» »	1,90	» »	2,10.
Het 1000 Eiken Telhout			»	3.00
Het 1000 Beuk Hout			»	2.60
De kar Spaanders			»	4,10.
De » Struiken			»	3,90.
Het 100 Mutsaard			»	3,50.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (13 *Januarij*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $63^{7}/_{16}$; 3 pCt. $75^{5}/_{8}$; 4 pCt. $94^{7}/_{8}$; Rusland 5 pCt. $103^{7}/_{8}$, 104; Certif. 1828—29 $102^{7}/_{8}$; Certif. 1831—33 $92^{1}/_{2}$; 4 pCt. 84; 3 pCt. 1855 $95^{15}/_{16}$; Spanje $1^{1}/_{4}$ pCt. $23^{9}/_{16}$; 3 pCt. Binnenl. $37^{5}/_{16}$, $^{1}/_{16}$, $^{3}/_{8}$; Oostenrijk 5 pCt. $74^{3}/_{16}$; Nieuwe 5 pCt. $84^{7}/_{8}$, 85; Nat. Metalliek $75^{3}/_{8}$, $^{9}/_{16}$, $^{7}/_{16}$; $2^{1}/_{2}$ pCt. $38^{7}/_{16}$, $^{9}/_{16}$, $^{7}/_{16}$; Portugezen 3 pCt. te Londen $44^{3}/_{4}$, $^{13}/_{16}$.

Advertentiën.

*** BREDA 12 Januarij 1857.

Heden beviel voorspoedig van eene ***DOCHTER***, M. MENSE, geliefde Echtgenoote van

N. KOOMANS.

*** Heden ontsliep kalm en zacht, tot mijne diepe droefheid, na een langdurig en geduldig lijden van 19 Maanden, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot Vrouwe ELISABETH JOSINA DE JONG, na eene hoogstgelukkige Echtvereeniging van ruim 5 Jaren.

Allen, die de waardige overledene gekend hebben, zullen beseffen wat ik op mijnen gevorderden leeftijd in haar verlies. Op uitdrukkelijk verlangen der overledene zullen de uiterlijke teekenen van Rouw alleen door mij worden aangenomen.

Wegens buitenlandsche betrekkingen is deze advertentie niet eerder geplaatst kunnen worden.

GINNEKEN, 8 December 1856. G. A. KUIJSTEN VAN HOESEN.

Eenige Kennisgeving.

*** Men vraagt binnen, of zeer kort bij deze Stad, tegen den 1sten Mei aanstaande, in eene stille fatsoenlijke Burger-Huishouding zonder Kinderen, twee à drie Ongemeubileerde KAMERS, met den VOLLEN KOST en behoorlijke Bediening voor eene bejaarde DAME, die bij voorkomende gelegenheden bij ziekten oppassing en verzorging vereischt.

Adres met *franco* Brieven onder Lett. L., bij de Uitgevers dezer.

DOMEIN VAN OORLOG.

Provincie *Noord-Brabant.* Kantoor *Bergen-op-Zoom.*

De ONTVANGER der Registratie en Domeinen te *Bergen-op-Zoom*, zal op *Donderdag den 29. Januarij 1857*, des voormiddags ten 9 ure, ten overstaan van den Notaris J. ALDER, aldaar residerende, in het *Nederlandsch Koffijhuis* bij J. LEMMERS, op de Groote Markt te *Bergen-op-Zoom*, overgaan tot den **OPENBARE VERKOOP** van:

Een groot aantal Kavels zwaar EIK- en SCHAARHOUT, waaronder veel Visschers-Steekrijs, benevens Esdoorn en Kastanje Plantsoen; alles gelegen en nog wassende op de Glacis, onder de vesting *Bergen-op-Zoom*.

Nadere inlichtingen ten Kantore van den ondergeteekenden, alsmede ten Burele van den Heer Majoor eerstaanwezende Ingenieur te *Bergen-op-Zoom*.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.